Akt nr:

R-E1a-2273

AU$R-E1a-2273

Inkom den
-4. APR. 1933
till
Västerbygdens vattendomstol.

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturtekniska byrås arkiv

BuA1 10/1933

R 7*2273

6310

Handlingar angående
Stora Bäckabo vattenavledningsföretag
av år 1933
i Friggeråkers och Torbjörntorps socknar
av Skaraborgs län;
upprättade vid laga syneförrättning år 1933 av
Sven Hallin. 8 ritn. (i akten)
Statens lantbruksingenjör.

Protokoll vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande St. Bäckabo m. fl. hemman i Friggeråkers och Torbjörntorps socknar av Skaraborgs län.

Den 2 aug. 1933 i Friggeråkers folkskola

Till sammanträde denna dag hade sakägarna kallats genom kungörelse, som dels blivit uppläst i vederbörande sockenkyrka, bil. A^I, och dels varit införd i 'Falköpings Tidning', bil. B, varjämte särskild underrättelse tillställts varje känd sakägare enligt förteckning bil. C.

Närvarande: Undertecknad statens lantbruksingenjör och förrättningsman, samt gode männen Bernhard Gustafsson, Västorp och Fritz Friberg, Västorp, ävensom följande sakägare:

Sökandena:

närv. Ernst Alexandersson äg. Friggeråker Vråg:n 13^3
närv. J. E. Thorén " Mossag:n 1^2
närv. A. G. Andersson " Friggeråker Vråg:n 13^2

Av övriga sakägare

närv. Greve G. Spens äg. Stora Bäckabo 9^1 och 10^1
genom arrendatorn Georg Eriksson
enl. fullmakt bil. D^I

Aug. Jonsson, äg. Friggeråker Rannag:n 3^4

Reinholm

Ivar Bergman äg. jämte bröderna Anders och Tobias Friggeråker Lille-g:n 11^3

Gustaf Karlsson, Äg. Friggeråker norrg:n 1^3

J. Johansson äg. Västerbo kvarn, Västerbo 8^4 och Hälsings g:n 2^7

S. J. Andersson äg. Brogården 7^3

närv. J. V. Persson " Västerbo Lars Olofs g:n 9^2

Albert Johansson sterbh. " " " " 9^3 genom delägaren Johan Johansson närv. ~~(övriga sterbh. delägare)~~ enligt fullmakt bil. D^{II} från samtliga övriga sterbhusdelägare utom Nils Johansson.

(~~Karolina~~ ~~Niklas~~ Karlssons sterbh. äg. Lars Olofs g:n 9^4 genom delägaren Niklas Alfr. Karlsson närv. (övriga ~~[illegible]~~ sterbhusdelägare: ~~Bergd~~ Agnes Jonsson, Edit Karlsson, Anna Johansson, Olga Gustafsson, Judit Karlsson och Rudolf Karlsson samt tre omyndiga barn, för vilka Niklas Karlsson är förmyndare).

Statens Järnvägar genom Ingeniör Mauritz Månsson enl. fullmakt bil. D^{III}.

§ 1.

Uppläste det för förrättningsmannen utfärdade förordnandet, som hade lydelse enligt bil. E^I.

§ 2

Något jäv emot synemännen kunde ej utrönas.

§ 3

Förelades den vid förundersökningen upprättade nivåkartan över det vattenbesvärade området samt profil över avloppet häripå.

§ 4

Sökandena till förrättningen yrkade på ifrågavarande avlopps utvidgning och fördjupning så att deras därav beroende mark må kunna (på billigaste sätt) torrläggas om möjligt till 1.2 meters djup eller till det mindre djup, som kan befinnas mest ekonomiskt. Sökanden Thorén förklarade, att hans yrkande i första hand gällde marken öster om järnvägen. I fråga om marken väster om järnvägen påyrkade han inga särskilda åtgärder för denna marks torrläggning.

§ 5

J. V. Persson framhöll att han använde vattnet i bäcken till vattning av djur och sköljning av kläder. Skulle vattenvägen ändras, så att de båda grenarna av bäcken sammanflöte först nedanför påle 18, fruktade han, att vattentillgången i grenen väster om järnvägen bleve för knapp vid långvarig torka och särskilt att vattendjupet bleve för litet. Han yrkade därför att vattnet skulle även framdeles ledas samma väg som nu ovanför påle 18.

§ 6

Statens Järnvägars ombud meddelade, att ifrågavarande del av järnvägen byggts omkring 1856. Huruvida de vattenskadade marker, som för sin torrläggning voro beroende av genomloppet vid 15+10 vid järnvägens tillkomst var åker, ~~eller~~ äng, eller annan mark kunde ombudet för dagen ej uppgiva men skulle undersöka saken och inkomma med uppgift härom till förrättningsmannen.

Sökandena till förrättningen uppgåvo, att marken i fråga var äng vid tidpunkten för järnvägens tillkomst.

Vidare uppgav Statens Järnvägars ombud att benägenhet för ~~Upp~~frysning visat sig i ifrågavarande delar av banvallen, var för särskilda dräneringsåtgärder av järnvägsförvaltningen vidtagits. Han yrkade att hänsyn härtill skulle tagas vid förslagets uppgörande, så att dräneringens verkan icke försämrades.

§ 7

Det uppgavs, att landsvägsbron vid 19+20 byggts samtidigt med järnvägen eller omkring år 1856.

§ 8

Ägaren till Västerbro kvarn J. Johansson förklarade sig villig att ombesörja de ombyggnader av vattenverket och tillloppsrännan av trä ävensom sänkning av avloppskanalen nedanför vattenverket mot en ersättning av 3250 kronor under förutsättning dels att sänkningen (av vattenytan) ovanför kvarnen icke bleve större än 1,0 meter och, dels att laga tillstånd till (samma) sänkning nedanför kvarnen genom företagets försorg erhölles. Om företaget utförde ~~så, att tilloppsrännan~~ en damm tvärs över bäcken vid kvarnen, så att tilloppsrännan av trä bleve överflödig kunde förenämnda belopp minskas till 3000 kronor. Han yrkade dessutom ersättning för den tid, kvarnen under ombyggnaden måste stå stilla, med 5:- kr. pr dag.

§ 9

S. J. Andersson yrkade på ersättning för det (outbyggda) vattenfall som kunde komma att genom avloppskanalens sänkning frånhändas honom ävensom sådana anordningars vidtagande, att det icke bleve sämre möjligheter för hans betesdjur att dricka i bäcken och att komma från ena sidan till den andra.

§ 10

Ombudet för greve G. Spens förenade sig med sökandena och yrkade på företagets utsträckning, så att jämväl hans därav beroende mark må kunna torrläggas till 1,2 meters djup, lit E^{II}. I detta yrkande förenade sig även ombudet för Karolina Karlssons och Albert Johanssons sterbhus.

§ 11

Som intet vidare fanns att till protokollet antecknas, förklarades sammanträdet uppskjutet med tillkännagivande att sedan utredningen kompletterats och förslag till vattenavledningen uppställts, nytt sammanträde kommer att hållas å ort och tid som kommer att för sakägarna i laga ordning tillkännagivas.

Ort och tid som ovan
G Hjärtsten
Sven Hallin

Biträdande gode män:
~~G. [illegible]~~ F. Friberg

Den 30 januari 1933. i Friggeråkers skola.

Närvarande: Förestående synemän samt den av länsstyrelsen förordnade biträdande förrättningsmannen civilingenjör K. H. Håård Evensson följande sakägare:
Statens järnvägar genom ingenjör Mauritz Månsson
Greve G. Spens genom arrendatorn å Bie-Skabo Georg Ericsson
A. G. Andersson
Chust Alexandersson
Aug. Jonsson, Rösanna g:a
Ivar och Tobias Bergman
J. E. Thorén
Gustaf Karlsson

J. Johansson
S. J. Andersson
J. V. Persson
Albert Johanssons sterbh. genom deläg. Johan Johansson
Karolina Karlssons sterbh. genom delägj. Klas Karlsson
Arvid Johansson delägare i Berg 1²

§ 12

Något jäv emot biträdande förrättningsmannen kunde ej utrönas.

§ 13

Delgavs det sedan förra sammanträdet upprättade förslaget till de vattenskadade markernas bättre torrläggning med därtill hörande handlingar.

§ 14

Upplästes synemännens utlåtande som hade lydelse enligt bil. M

§ 15

Att mottaga och förvara till företaget hörande handlingar och leda utförning och att sammankalla delägarna för val av arbetsstyrelse utsågo synemännen Ernst Alexandersson, Vridgården.

§ 16

I fråga om förrättningskostnaderna

framvisades till den uppsattade arvodes-räkningen, varav ett exemplar överlämnades till aktförvararen.

§ 17

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna, förklarades förrättningen avslutad och sammanträdet ~~avslutat~~ upplöst.

Ort och tid som ovan
I tjänsten:
Sven Hallin
K.H. Höök
B. Gustafsson F. Friberg

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Stora Bäckabo m. fl. hemman i Friggeråkers och Torbjörntorps socken av Skaraborgs län genom uppgrävning av avloppsdiken

kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde ~~hos~~ i Friggeråkers folkskola tis- dagen den 2 aug. 1932 klockan 14 då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I Friggeråkers socken.

St. Bäckabo samt Friggeråker Vrågården, Rännagården och Lillegården.

I Torbjörntorps socken;

Torbjörntorp Mossagården, Hälsingsgården och Brogården; Västerbo Lars Olofsgården och Berg ävensom genomlopp genom allmän väg och statens järnvägar.

Skara den 12 juli 1932.

Sven Hallin

Statens lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse blivit uppläst i Torbjörntorp-Friggeråkers sockens kyrka den 17 juli 1932 betygas:

E. H. Cederborn

Komminister

Anhålles vördsamt att förestående kungörelse, försedd med bevis om uppläsningen, varder till mig återsänd.

SKARA den 12 juli 1932.

I tjänsten
SVEN HALLIN
Statens lantbruksingenjör.

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR. SKARA
30690

10.

Bil. A II
10

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Stora Bäckabo m.fl. hemman

i Friggeråkers och Torbjörnstorps socken

av Skaraborgs län genom uppgrävning av avloppsdiken

kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde i Friggeråkers folkskola

måndagen den 30 jan. 1933 klockan 17

då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I Friggeråkers socken

Bäckabo Stora	9^{1} + 10^{1}, arr:	Georg Eriksson
Friggeråker Vrågården	13^{2}	A.G. Andersson
" "	13^{3}	Ernst Alexandersson
" Rännagården	3^{4}	Aug. Jonsson
" Lillegården	11^{3}	Anders, Ivar och Tobias Bergman

I Torbjörntorps socken

Torbjörntorp Mossagården	1^{2}	J.E. Thorén
" "	1^{3}	Gustaf Karlsson
" Helsings- el. Hvissg:n	2^{3}	Karl o. Adina Sanlin
" " " "	2^{7}	I. Johansson
" Brogården	7^{3}	S.J. Andersson
Västerbo Lars Olofsg:n	9^{2}	J.V. Persson
" " "	9^{3}	Albert Johanssons stbh.
" " "	9^{4}	Karolina Karlssons stbh.
"	8^{9} }	I. Johansson
Berg	1^{2} }	

Skara den 16 jan. 1933

I tjänsten:

Statens lantbruksingenjör.

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR. SKARA
30691

Vänd!

Att omstående kungörelse i för stämning stadgad ordning delgivits oss

den 19 januari 1933 erkännes

Georg Eriksson
Gustav Karlsson
J. E. Thorén
Johan Johansson
E. A. Karlsson
C. J. Johansson
Carl Sahlin
Adina Sahlin
Sv. Joh. Andersson.
Fr. P. Bergman
J. R. Bergman
A. G. Bergman
A. W. Jonsson
Arvid Johanson för J. A. Johanssons st
J. W. Persson
A. G. Andersson
Ernst Alexandersson

Delgivningen bestyrkes å tjänstens vägnar:

Erik Darius,
Fjärdingsman

Bilaga B.

Kungörelse.

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Stora Bäckabo m. fl. hemman i Friggeråkers och Torbjörntorps socken av Skaraborgs län genom uppgrävning av avloppsdiken kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde i Friggeråkers folkskola tisdagen den 2 aug. 1932 klockan 14, då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

I Friggeråkers socken:

St. Bäckabo samt Friggeråker Vrågården, Rännagården och Lillegården.

I Torbjörntorps socken:

Torbjörntorp Mossagården, Hälsingsgården och Brogården; Västerbo Lars Olofsgården och Berg ävensom genomlopp genom allmän väg och statens järnvägar.

Skara den 12 juli 1932.

Sven Hallin.

Statens lantbruksingenjör.

Att förestående kungörelse varit införd i Falköpings Tidning den 17 ~~[illegible]~~ juli 1932 betygas i tjänsten:

Sven Hallin

Bilaga C

Förteckning

över underrättelser ang. sammanträde i Friggeråkers folkskola tisdagen den 2 aug. 1932 kl. 14 för tillkommande av vattenavledning av närmast tillhörande St. Bäckabo m. fl. hemman i Friggeråkers och Torbjörntorps socknar av Skaraborgs län, vilka underrättelser jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 40 § vattenlagen denna dag avlämnats å posten:

1. J. E. Thorén ~~Torx~~ Torbjörntorps Mossag. Torbjörntorp.
2. Gustaf Karlsson " " "
3. Karl o. Adna Sandlin Hälsings- el. Kvisg:n "
4. T. Johansson Västerbokvarn "
5. A. J. Andersson St. Bäckabo "
6. J. V. Persson Västerbo Lars Olofsg:n "
7. Albert Johanssons stbh. —"— "
8. Klas Karlssons " —"— "
9. Chefen för Statens Järnvägars II distr. Göteborg
10. Vägstyr. ordf. B. Ekberg Dagsnäs St. Bjurum
11. G. Spens Engelholm
12. A. G. Andersson Friggeråker Vråg:n Falköping
13. Ernst Alexandersson —"— "
14. Aug. Jonsson Friggeråker Rannag. "
15. Anders, Ivar o. Tobias Bergman Friggeråker Lilleg. "

Skara den 18 juli 1932.

I tjänsten

16. Selma Olsson, Mariebo, Torbjörntorp.

Skara den 17 jan. 1933.

I tjänsten

14

Bil. D I
14

ENGELHOLMS EGENDOM
BÖRRUM.
RIKSTELEFON BÖRRUM 19 A.

den.................................19.........

Fullmakt.

Fullmakt för arrendatorn Herr Georg Eriksson, St. Bäckabo att vid alla sammanträden, som av statens lantbruksingeniör kommer att hållas i och för torrläggning av vattenskadade marker i Friggeråkers och Torbjörntorps socken av Skaraborgs län, min talan föra och min rätt bevaka.

Engelholms Egendom den 25 juli 1932.

C. Spens

Bevittnas av:

V. Karlsson H. Larsson

Bil. D II

Härmed befullmäktigas Johan Johansson
Västerbo. Torbjörntorp. att bevaka våra intressen,
vid de sammanträden som kommer att hållas
för torrläggning av vattenskadade marker
tillhörande St: Bäckabo med flera hemman
i Friggeråker och Torbjörntorp socknar.
Ombudets lagliga åtgärder godkännes.

Torbjörntorp den 9 aug 1932.

Karl Johansson Sven Johansson.
Elsa Gustavsson (Johansson) Herbert Johansson

Intyga På en gång närvarande vittnen.

Ruth Andersson Rudolf Karlsson

16

Bil. D ^{III} 16

STATENS JÄRNVÄGAR

8 BANSEKTIONEN
Baningenjören

D.-nr

Anhålles att i svarsskrivelse ovanstående diarienummer angives.

FULLMAKT

Härmed befullmäktigas Underingeniör Mauritz Månsson att såsom Statens järnvägars ombud närvara vid syneförrättning enligt vattenlagen i Friggeråker med början den 2 augusti 1932.

Falköping den 27 juli 1932

I. Malmberg
tjf. Baningeniör.

Bevittnas:

Harald Henning Oswald Jörgensen

Friggeråker

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I SKARABORGS LÄN.

LANDSKANSLIET.

D.o.V.D. 20 - 37.
1931.

17

194/1931 Bil. E^I
17

Förordnande.

Lantbruksingeniören Sven Hallin

förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införväntas från honom bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 27 februari *19*31.

På länsstyrelsens vägnar:

Utan avgift.

D. F.V.D. N:o 20-37.
1931.

SKARABORGS LÄNS
25 FEB. 1931
LANDSKANSLI

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Undertecknade få härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande St. Bäckobo m. fl. hemman i Friggeråker och Torbjörntorps s:n

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bliva av företaget berörda, återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är Falköping-R.

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till Ernst Alexandersson Tel. Falköping 741 B

adress Trägården pr ~~Torbjörntorp~~ Falköping

Friggeråker den 23 februari 1931

Ernst Alexandersson

J. E. Thorén

A. G. Andersson

FÖRTECKNING

över fastigheter, som väntas bliva av företaget berörda.

Fastighetens namn:	Ägarens namn:
Friggeråker, St. Bäckebo 9-10	Greve G. Spens Engelholm Boc
-"- Rännagården	Aug. Jonsson Falköping
-"- Vrågården 13	Gust. Andersson Falköping
-"- -"- 13	Ernst Alexandersson Falköping
-"- Lillegården 11	A. J. och J. Bergman Falköping
Torbjörntorp, Do Västerbo 9	E. A. Karlssons sterbh. Torbjörnto
-"- -"- 9	Albert Johanssons sterbh. Torbjörn
-"- -"- 9	V. Persson Torbjörntorp
-"- Mossa-l. Skatteg.	Jonas Thorén Torbjörntorp
-"-	St. Järnvägar
-"- Västerbo kvarn	J. Johansson Torbjörntorp

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR.
SKARA
30614

20 Bil. E II 20

Undertecknade förena oss med sökandena till den förrättning, som avser torrläggning av mark, tillhörande Stora Backabo m. fl. hemman i Friggeråkers och Torbjörntorps socknar, och yrka vi på företagets utsträckning så att jämväl vår därav berörda mark må kunna torrläggas till 1.2 meters djup.

Friggeråker den 2 augusti 1932

G. Spens

gg Georg Eriksson enl. fullmakt

Johan Johansson E. A. Karlsson

Bestyrkes:

B. Gustafsson Sten Hallin

F. Friberg

21

Bilaga E III

21

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I SKARABORGS LÄN.

LANDSKANSLIET.

D.& V.D. 50-75.
1932.

Vattendomstolen

Förordnande.

Civilingeniören Karl-Hugo Håård

förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införväntas från honom bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 5 oktober 1932.

På länsstyrelsens vägnar:

Utan avgift.

Statens lantbruksingenjör
i Skaraborgs län

D. o V. H. N:o 50–75.
1932

22

SKARABORGS LÄNS
-3 OKT. 1932
LANDSKANSLI

22

Till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Genom resolutioner den 24 augusti 1928, D.& V.D.N:o 32-140, den 26 september 1928, D.& V.D.N:o 39-141 och den 27 februari 1931, D.& V.D.N:o 20-37 har Kungl.Maj:ts Befallningshavande förordnat undertecknad att handlägga syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande respektive Vaholms egendom i Vads socken, Norra Bossgården m.fl. i Horns socken och St.Bäckabo m.fl. i Friggeråkers och Torbjörntorps socknar.

Av nu verkställda undersökningar framgår, att genom förenämnda förrättningar vattenverk kunna tillskyndas skada, varför jag härigenom vördsamt anhåller, att Kungl,Maj:ts Befallningshavande ville förordna sådan biträdande förrättningsman, som omförmäles i 10 kap.34 §, andra stycket Vattenlagen att därvid biträda.

Som sådan biträdande förrättningsman får jag vördsamt föreslå civilingeniören Karl-Hugo Hàård, adress Statens Arbetslöshetskommission, Stockholm, som är behörig att handlägga sådan syneförrättning, som i 10 kap.32 §,3 mom. sägs och förklarat sig oförhindrad mottaga uppdraget.

Skara den 1 oktober 1932.

STATENS JÄRNVÄGAR
8 BANSEKTIONEN
Baningenjören
D.-nr 407/1932
Anhålles att i svarsskrivelse ovanstående diarienummer angives.

23

Bilaga F I

23

Lantbruksingeniör G. Hallin

Skara

ang. torrläggningsföretag
vid Torbjörntorp

Vid sammanträde den 2 dennes rörande torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Stora Bäckabo m.fl. hemman i Torbjörntorps och Friggeråker socknar förbehöll sig Statens järnvägars ombud rätt att få verkställa undersökning huruvida ovanför banan liggande berörda områden voro åker eller äng vid tidpunkten för banans byggande.

I anledning härav får jag meddela, att ifrågavarande undersökning nu verkställts och har härvid framgått att ifrågavarande område varit äng vid nämnda tidpunkt.

Falköping den 13 augusti 1932

Carl Stavnéll

24

Bilaga F II.

24

STATENS JÄRNVÄGAR
II DISTRIKTET
DISTRIKTSCHEFEN

D.-nr 8 Biö 133/1933.

Anhålles att i svarsskrivelse ovanstående diarienummer angives.

Bil. 2 kostnadsförslag
2 ritningar.

Till

Lantbruksingenjören,

Skara.

Ang. Bäckabo vattenledningsföretag av år 1933.

Såsom svar å Eder skrivelse den 3 dennes får jag meddela att Statens järnvägar ej principiellt hava något att erinra mot den av Eder föreslagna omläggningen av diket. En förutsättning är dock, att Statens järnvägar ej drabbas av några merkostnader utöver dem som enligt gällande vattenlag uppkomma, ifall den nya trumman skulle förläggas omedelbart intill den nu befintliga trumman mellan C och G. Ifrågavarande merkostnader, som sålunda skola gäldas av företaget stanna dock ej vid de av Eder vid sammanträdet den 30 januari uppgivna 300 kronorna utan beräknas enligt här bilagda kostnadsförslag till 800 kronor. Härvid förutsättes, att berg ej påträffas vid schaktningen för trumman. Skulle detta bliva fallet förbehålla sig Statens järnvägar rätt till särskild ersättning härför enligt företedda verifikationer.

Vad trumtypen beträffar, förbehålla sig Statens järnvägar rätt, att få utföra trumman av 1.40 meters armerade betongrör i stället för av sten, såsom Edert förslag avser. Den utanför Statens järnvägars gräns erforderliga stensättning, som angives i utlåtandet, anser jag däremot icke bör påvila Statens järnvägar, emedan densamma ej är erforderlig på grund av något åtgörande från Statens järnvägars sida. Utlåtandet kommer därför att överklagas med avseende på detta åläggande.

Slutligen fästes uppmärksamheten på att Statens järnvägars gräns ej alltid sammanfaller med stängsellinjen. Till undvikande av att den i utlåtandet angivna fördjupade bäckfåran nedströms om B kommer att inkräkta på Statens järnvägars område, synes därför utsättningen för omgrävningen endera böra föregås av en rågångsreglering i vanlig ordning eller också utföras med så betryggande marginal, att bäcken med full visshet kommer helt utanför Statens järnvägars område.

Jag får därför anhålla, att föreskrift meddelas därom, att innan nyssnämnda arbete för bäckfårans fördjupande påbörjas, Statens järnvägar måtte erhålla underrättelse därom för att sättas i tillfälle, att vid arbetets utförande bevaka sina intressen. Göteborg den 24 februari 1933.

m/K.B.

Statens järnvägar
Form. nr 238
(1917)

Bilaga F III

Kostnadsförslag

för

Ny trumma av 1,4 m:s armerade betongrör vid km. 339.223 å linjen Valtorp - Falköping C. enligt ritning Biö. F. n:r 19/1933

1	2	3	4		5		6	
Arbetets beskaffenhet	Måttenhet	Mängd	Kostnad för måttenhet		Detaljkostnad		Summa kostnad	
			Kr.	öre	Kronor	öre	Kronor	öre
Jordarbeten.								
Jordschaktning för trumma	kbm	62	4	-	248	-		
Dikesgrävning	"	42	2	-	84	-		
Grusbäddning under rören	"	6	4	50	27	-		
Återfyllning och planering m.m.					80	-	439	-
Sten- och betongarbeten m.m.								
Betonggjutning för trumögon incl. formar	"	12	40	-	480	-		
Trumrör av 1,4 m:s armerade kulvertrör	m	9	73	-	657	-		
Stenskoning inom S.J. område incl.transporter	kvm	36	10	-	360	-	1497	-
Provisoriska anordningar m.m.								
Hastighetsnedsättningar m.m. 14 dagar á 15:- kr					210	-		
Upphängning av spåret, grusning m.m.					150	-		
Spåntning, stämpling och vattenlänsning					960	-	1320	-
Diverse och oförutsett.							344	-
Summa kronor							3600	-

Säger: Tretusensexhundra kronor

Falköping den 22 februari 1933

Karl Stansén

Statens järnvägar
Form. nr 238
(1917)

27

Bilaga F IV

27

Kostnadsförslag

för

Ny trumma av 1,4 m:s armerade betongrör vid km. 340.188 å linjen

Valtorp - Falköping C. enligt ritning Biö. F. n:r 18/1933

1	2	3	4		5		6	
Arbetets beskaffenhet	Måttenhet	Mängd	Kostnad för måttenhet		Detaljkostnad		Summa kostnad	
			Kr.	öre	Kronor	öre	Kronor	öre
Jordarbeten								
Jordschaktning för trumma	kbm	108	4	-	432	-		
Dikesgrävning inom S.J. gräns	"	35	2	-	70	-		
Grusbäddning under rören	"	6	4	50	27	-		
Återfyllning och planering m.m.					120	-	649	-
Sten- och betongarbeten m.m.								
Betonggjutning för trumögon incl. formar	"	12	40	-	480	-		
Trumrör av 1,4 m:s armerade kulvertrör	m	13	70	-	910	-		
Stenskoning inom S.J. Område incl. transporter	kvm	30	10	-	300	-	1690	-
Provisoriska anordningar m.m.								
Hastighetsnedsättningar m.m. 20 dagar á 15:- kr					300	-		
Upphängning av spåret, grusning m.m.					150	-		
Spåntning, stämpling och vattenlänsning					1200	-	1650	-
Diverse och oförutsett							411	-
Summa kronor							4400	-

Säger: Fyratusenfyrahundra kronor.

Falköping den 22 februari 1933

Approximativt avrinningsdiagram för trakten kring St. Bäckebo.

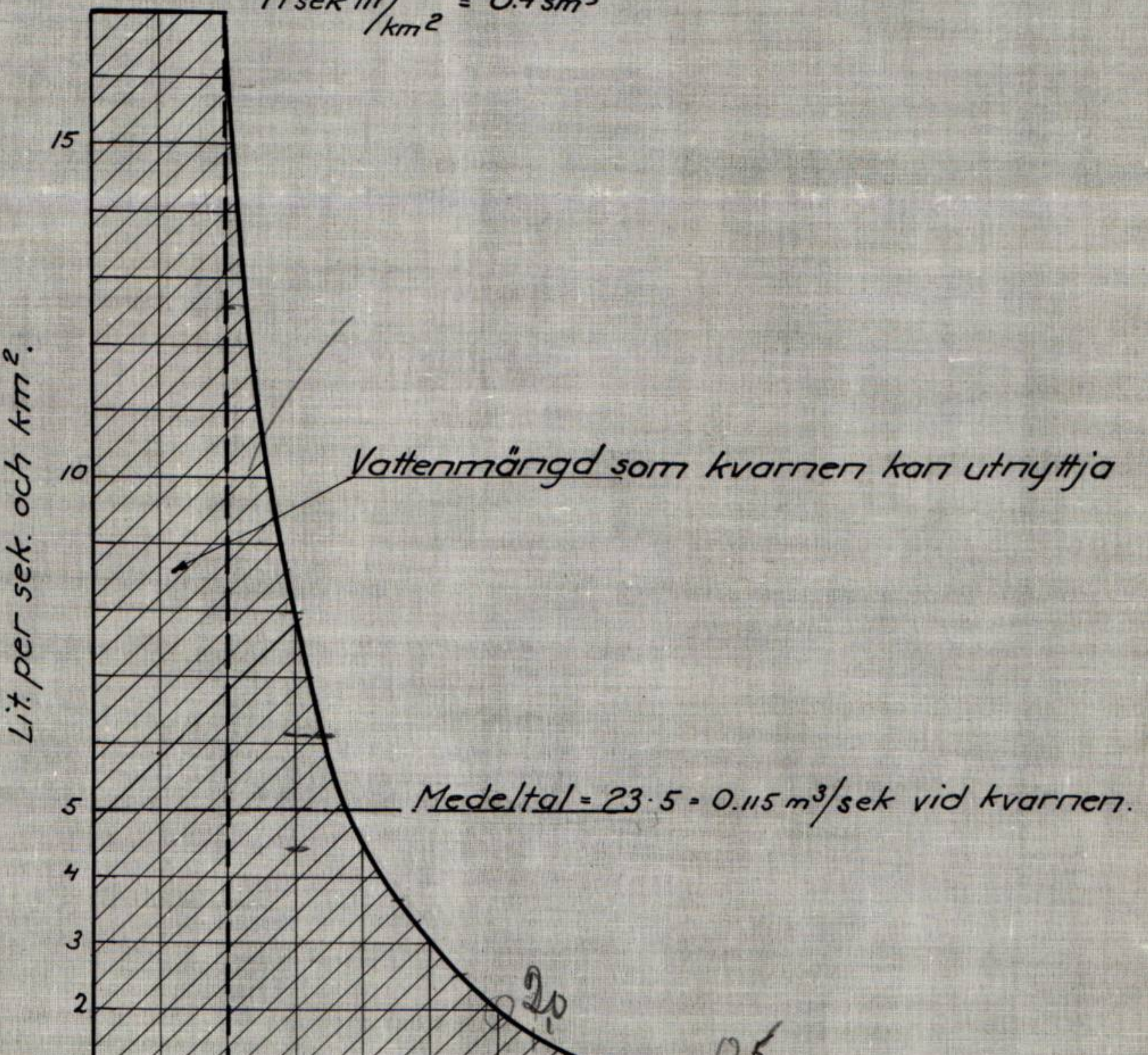

17 sek lit/km² = 0.4 sm³

Vattenmängd som kvarnen kan utnyttja

Medeltal = 23 · 5 = 0.115 m³/sek vid kvarnen.

Bilaga G.

P. M.

med anledning av undertecknads förordnande som bitr. förrättningsman vid St. Bäckebo vattenavledningsföretag.

Vid ifrågavarande företag har det befunnits ekonomiskt att helt avskilja den del, som skall avdikas, från det övriga nederbördsområdet, genom att låta vattnet från detta passera förbi i därför upptagen kanal för att nedanför anläggningsområdet åter förenas med den gamla bäckfåran. Man behöver således endast från området, som skall avdikas, bortföra det vattnet, som kommer på dettas tillrinningsområde. Detta skall ske genom en rörledning dimensionerad för 1.5 gånger medelvattenmängden, vilken leder vattnet förbi intaget till kvarnens tilloppskanal. Vid flöden, då vattenmängden inom det avdikade området överstiger 1.5 ggr medelvattenmängden, kommer en del vatten att gå den gamla vägen och således kunna tillgodogöras kvarnen. Härför har en klaffventil anordnats. Kvarnen går således förlustig det vatten, som ledes genom rörledningen och är således torrläggningsföretaget skyldigt ersätta kvarnägaren värdet av denna vattenmängd jämte hälvten därutöver, vilket stadgas i 9 kap. 48 § i vattenlagen, för tillgodogjord vattenkraft.

Kvarnen kan utnyttja högst 0.4 m^3/sek. och är alltså all vattenmängd härutöver överflödig. Hela nederbördsområdet har beräknats till 23 km^2. För området, som skall avdikas, är detta 1.1 km^2, således endast 0.048 av hela vattensamlingsområdet.

De karakteristiska vattenmängderna äro i dessa trakter enl. uppgift från Statens Metr. & Hydr. anstalt som följer:

Högvatten	normalt	125	sek.lit./km^2.	
Medel	"	8	"	12.0
6 mån.	"	2	"	3.0
9 "	"	0.5	"	1.0
Låg-	"	0.2	"	0.4.

Då inom tillrinningsområdet finnes en hel del källor som tillföra bäcken vatten även under de torra perioderna, torde ovanstående vattenmängder utom högvattenmängden vara för små. Att således tillnärmelsevis bestämma den avrinnande vattenmängden är således omöjligt utan att under en följd av år göra mätningar. Då detta icke låtit sig göra, har man fått lita till uppgifter, dels från mjölnaren, dels från andra personer som känna trakten. Med ledning härav och för att vara på säkra sidan, har vattenmängderna från 12 till 4 mån. varaktighet fördubblats och 3 mån. ökats med 50 %.

Vattenmängd under årets olika månader. Vattnets varaktighet.

månad.	m^3/sek. i medeltal.		varaktighet.	m^3
1-sta	> 0·4		12 mån.	0.005
2	> 0·4		11	0.006
3	0.36	11,3·1,5·23=0,390	10	0.011
4	0.27	6,1·2·23=0,280	9	0.011
5	0·17	2·3,7·23=0,170	8	0.012
6	0.11	23×3= 0,069 →	7	0.018
7	0.08		6	0.028
8	0.06		5	0.046
9	0.04	2·0,85·23·0,0391		
10	0·03	2·0,6·23=0.0276		
11	0.015	2·0,35·23=0,0161		
12	~~0.018~~ 0,010	2·0,2·23=0,0092		

Bruttofallhöjden har bestämts till 6.o m.

Vid beräkning av värdet av den kraft som går förlorad, kan man använda flera metoder. Vattenfallsstyrelsen har vid värdering av effektminskningen vid Vänerns reglering för vattenverken i bivattendragen använt en metod som här följer:

Mån.	Effekt. hkr.	Minskning. hkr.
1-sta	24	--
2	24	--
3	22	1.05
4	16	0·77
5	10	0·48
6	6·6	0,32
7	4·8	0·23
8	3·6	0,17
9	2·4	0·12
10	1.8	0.09
11	0·9	0.04
12	0.6	0.03
	Summa	3.3 hkr.

Minskningen blir således i medeltal per månad 0.275 hkr. Efter ett kraftpris av 950·-- kr. per hkr. blir värdet 260.- kr. Denna ersättning skall ökas med 50%, alltså 1.5 x 260.- = 390.- kr.; säg 400·-- kr.

Vattenfallsstyrelsen har även med en formel uttryckt relationen mellan värdet å prima kraft och värdet av kraft med olika varaktighet eller $p = 0.85\ P\ \left(1 - 1.5\ \frac{12 - t}{12} \right)$ kr.

P = prima kraftens värde, här = 1500.-- kr.

t = effektens varaktighet i mån.

Varaktighet.	Effekt hkr.	Värde per hkr.	Totalvärde.
12 mån.	0·3	1500.--	450.--
11 "	0.36	1100.--	400.--
10 "	0.66	1000.--	660.--
9 "	0.66	800.--	530.--
8 "	0.72	650.--	470.--
7 "	1.08	500.--	540.--
6 "	1.68	300·--	500.--
5 "	2.75	150·--	410.--
		Kr.	3960.--

Den effekt som förloras är ~ 1/20 eller 200 kr. Härtill skall läggas 50%, alltså 1·5 . 200.-- = 300.-- kr. Den förra metoden ger högre resultat, varför detta resultat väljes för att vara på säkra sidan, då vattentillgången är mycket oviss.

Nuvarande dygnsmagasinering är minimal, då intet särskilt magasin finnes. Den magasinering som skett har ägt rum i bäckfåran, vilken varit så gott som helt igenväxt. Avdunstningen har således varit mycket stor. Efter torrläggningsföretagets utförande komma förhållandena att förbättras, då bäcken rensas upp, breddas och fördjupas. Magasineringsmöjligheterna komma således att ökas och avdunstningen minskas. Hänsyn har dock icke tagits till dessa förbättringar för kvarnen på grund av svårigheten att beräkna nuvarande magasineringsmöjligheter. Något avdrag på ersättningssumman har därför icke gjorts.

Ersättning skall således lämnas till vattenverksägaren med kronor 400·--. Detta skall erläggas innan rörledningen förbi kvarnen får sättas i funktion.

Stockholm den 24 januari 1933.

H. H. Hörd

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	

Bilaga H

Beskrivning- och värderingslängd

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
Friggeråkers socken					
Bäckabo Stora	9¹+10¹		2		Greve G. Spens sök.
				1a	Åker, mylla på sandbl. lera
				1b	" " "
				2	" " "
				3	" " "
				4	" " "
				5	" " "
				6	" " "
				7	" " "
				8	" " "
				9	" " "
					Summa
Friggeråker Trägården	13²		1/4		A. G. Andersson sök.
				10	Åker, mylla på sandbl. lera
				11	" " "
				12	" " "
				13	" " "
				14	Äng " "
				15	Åker " "
				16	Väg
					Summa
–"– –"–	13³		1/4		Ernst Alexandersson sök.
				17	Äng, mylla på sandbl. lera
				18	" " "
				19	" " "
					Summa

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR. SKARA

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
	02							600	12	-	1000	20	-	400	8	-
1	12							750	840	-	"	1120	-	250	280	-
	83							"	622	50	"	830	-	"	207	50
2	16							500	1080	-	"	2160	-	500	1080	-
1	16							"	580	-	"	1160	-	"	580	-
1	37							750	1027	50	"	1370	-	250	342	50
	14							800	112	-	"	140	-	200	28	-
	43							350	150	50	"	430	-	650	279	50
	05							500	25	-	"	50	-	500	25	-
							02									
7	28						02		4449	50		7280	-		2830	50
	04							500	20	-	1000	40	-	500	20	-
	71							400	284	-	"	710	-	600	426	-
	16							500	80	-	"	160	-	500	80	-
1	-							450	450	-	900	900	-	450	450	-
			77					300	231	-	1000	770	-	700	539	-
	97							200	194	-	"	970	-	800	776	-
							06									
2	88		77				06		1259	-		3550	-		2291	-
			93					450	418	50	900	837	-	450	418	50
		1	09					200	218	-	1000	1090	-	800	872	-
		1	17					"	234	-	900	1053	-	700	819	-
		3	19						870	50		2980	-		2109	50

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
Friggeråker Lillegl.	11³		1/4		Andersō Tobias Bergman
				21	Äng, mylla på sandbl. lera
				22	" " "
				23	" " "
				24	" " "
				25	" " "
				27	" " "
				28	" " "
				29	" " "
				33	" " "
					Summa
-"- Rånnagården	3³				August Persson
				30	Äng, mylla på sandbl. lera
				31	" " " "
				26	" " ~~Summa~~
					Summa
-"- (Annebacg) Rumpegården	3⁴				August Johnsson
				32	Äng, mylla på sandbl. lera
					Summa
-"- Rånnagården	3⁴	-"-	1/4		August Johnsson
				34	Äng, mylla på sandbl. lera
				35	" " " "
					Summa

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
	~~85~~		25					400	100	-	900	225	-	500	125	-
			41					450	184	50	〃	369	-	450	184	50
		1	54					350	539	-	1000	1540	-	650	1001	-
			15					400	60	-	~~800~~ 600	120	-	400	60	-
			54					450	243	-	1000	540	-	550	297	-
							03									
							05									
							06									
			03					400	12	-	800	24	-	400	12	-
		2	92				14		1138	50		2818	-		1679	50
		2	-					250	500	-	720	1440	-	470	940	-
							01									
			19					120	22	80	560	106	40	440	83	60
		2	19				01		522	80		1546	40		1023	60
		1	11					250	277	50	700	777	-	450	499	50
		1	11						277	50		777	-		499	50
			24					500	120	-	800	192	-	300	72	-
			58					600	348	-	1000	580	-	400	232	-
			'82						468			772	-		304	-

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
Torbjörntorps socken					
Torbjörntorp Västragården	1³		1/6		Gustaf Karlsson
				36	Äng, backe
				37	〃 , mylla på sandbl. lera
				38	〃 〃 〃
				39	〃 〃 〃
				40	〃 〃 〃
					Summa
–〃– –〃–	1²		1/3		J. E. Thorén söre
				41	Äng, mylla på sandbl. lera
				42	〃 〃 〃
				43	Åker 〃 〃
				44	Äng 〃 〃
				45	〃 〃 〃
		Ägosar	SJ	46	〃 〃 〃
				47	〃 〃 〃
				48	〃 〃 〃
				49	〃 〃 〃
				50	〃 〃 〃
				51	〃 〃 〃
				52	〃 〃 〃
				53	〃 〃 〃
				54	〃 , backe
				55	〃 〃
				56	〃 〃
				57	〃 〃
				58	〃 〃
					Summa

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
							03									
			57					220	125	40	720	410	40	500	285	-
			18					130	23	40	630	113	40	500	90	-
			61					200	122	-	720	439	20	520	317	20
			28					200	56	-	720	201	60	520	145	60
		1	64				03		326	80		1164	60		837	80
			30					180	54	-	500	150	-	320	96	-
			11					180	19	80	600	66	-	420	46	20
	31							650	201	50	900	279	-	250	77	50
			75					180	135	-	500	375	-	320	240	-
			25					240	60	-	480	120	-	240	60	-
			12					240	28	80	480	57	60	240	28	80
			21					200	42	-	900	189	-	700	147	-
		1	43					200	286	-	"	1287	-	"	1001	-
			16					500	80	-	800	128	-	300	48	-
		1	35					350	472	50	1000	1350	-	650	877	50
			39					400	156	-	800	312	-	400	156	-
		1	40					200	280	-	1000	1400	-	800	1120	-
			55					350	192	50	800	440	-	450	247	50
							04									
							02									
							03									
							01									
							03									
	31	7	02				13		2008	10		6153	60		4145	50

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
Torbjörntorp Mossagl.		Skaniebo	avs.		Selma Olsson
				59	Äng, (tomt) mylla på sandbl. lera
				60	Tomt -"- -"- -"-
					Summa
Västabo Lars Olofsgl.	9^4		1/3		Karolina Karlssons sterbhus
				61	Äng, mylla på sandbl. lera
				62	" " " "
				63	" " " "
				64	" " " "
					Summa
-"- -"- -"-	9^3		1/3		Albert Johanssons sterbhus
				65	Äng, mylla på sandbl. lera
				66	" " " "
				67	" " " "
					Summa
-"- -"- -"-	9^2		1/3		J. V. Persson
				68	Äng, mylla på sandbl. lera
				69	" " "
		Ägs av S.J.		70	" " "
				71	" " "
				72	" " "
				73	" " "
				74	" " "
				75	" " "
				76	" " "
				77	", backe
					överföres

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
	03							400	12	–	900	27	–	500	15	–
							17									
	03						17		12	~		27	–		15	–
			64					150	96	–	1000	640	–	850	544	–
			75					400	300	–	900	675	–	500	375	–
			90					450	405	–	"	810	–	450	405	–
		1	23					200	246	–	1000	1230	–	800	984	–
		3	52						1047	–		3355	–		2308	–
			05					700	35	–	900	45	–	200	10	–
		2	10					250	525	–	"	1890	–	650	1365	–
			20					300	60	–	"	180	–	600	120	–
		2	35						620	–		2115	–		1495	–
			22					300	66	–	900	198	–	600	132	–
			33					350	115	50	"	297	–	550	181	50
			03					200	6	–	400	12	–	200	6	–
			03					200	6	–	"	12	–	200	6	–
			03					240	7	20	"	12	–	160	4	80
			31					240	74	40	"	124	–	160	49	60
			04					240	9	60	"	16	–	160	6	40
			04					160	6	40	560	22	40	400	16	–
			24					300	72	–	400	96	–	100	24	–
							14									
		1	27				14		363	10		789	40		426	30

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
					överfört
				78	Äng, backe
					Summa
Torbjörntorp Hälsingsg.	2³		1/6		Karl och Adina Sanlén
				80	Äng, mylla på sandbl. lera
				81	" " " "
				82a	" " " "
					Summa
–"– –"–	2⁷		avs.		J. Johansson
				82b	Äng
					Summa
Västubo	8⁹		avs.		J. Johansson
				84	Åker
					Summa
					Sammandrag.
Friggeråkers socken					
Bäckabo Stora	9¹+10¹		2	1a-9	Greve G. Spens
Friggeråker Vrågården	13²		1/4	10-16	A. G. Andersson
–"– –"–	13³		1/4	17-19	Ernst Alexandersson
–"– Lillegården	11³		1/4	21-25 27-29, 33	Anders o Tobias Bergman
–"– Rännagl.	3³			30-31, 26	August Perssons stbh.
					överfört

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
		1	27				14		363	10		789	40		426	30
							02									
		1	27				16		363	10		789	40		426	30
			21					160	33	60	560	117	60	400	84	–
			08					300	24	–	400	32	–	100	8	–
			41					160	65	60	560	229	60	400	164	–
			70						123	20		379	20		256	–
							14									
							14									
							07									
							07									
7	28						02		4449	50		7280	–		2830	50
2	88		77				06		1259	–		3550	–		2291	–
		3	19						870	50		2980	–		2109	50
		2	92				14		1138	50		2818	–		1679	50
		2	19				01		522	80		1546	40		1023	60
10	16	9	07				23		8240	30		18174	40		9934	10

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning
1	2	3	4	5	6
Friggeråker ~~Ramngl.~~ Ryningsgården 2 gl.(Annebarg)2					August Johnsson
-"- Rävnag:n	3⁴		1/4		August Jonsson
Torbjörntorps socken					
Torbjörntorp Mossagl.	1³		1/6		Gustaf Karlsson
-"- -"-	1²		1/3		J. E. Thorén
-"- -"-		Maribo	avs.		Selma Olsson
Västerbo Lars Olofsgl.	9⁴		1/3		Karolina Karlssons sterbh.
-"- -"- -"-	9³		1/3		Albert Johanssons -"-
-"- -"- -"-	9²		1/3		J. V. Persson
Torbjörntorp Hälsingsgl.	2³		1/6		Karl o Adina Saulin
-"- -"-	2⁷		avs.		J. Johansson
Västerbo	8⁹		avs.		Dense
					Summa

43

43

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Åker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11	12		13	14		15	16	
10	16	9	07				23		8240	30		18174	40		9934	10
		1	11						277	50		777	-		499	50
			82						468	-		772	-		304	-
		1	64				03		326	80		1164	60		837	80
	31	7	02				13		2008	10		6153	60		4145	50
	03						17		12	-		27	-		15	-
		3	52						1047	-		3355	-		2308	-
		2	35						620	-		2115	-		1495	-
		1	27				16		363	10		789	40		426	30
			70						123	20		379	20		256	-
							14		—	—		—	—		—	-
							07		—	—		—	—		—	—
10	50	27	50				93		13486	00		33707	20		20221	20

Fryggeåker den 20 jan. 1933.

Sven Hallin

[illegible] Gustafsson F. Friberg

Bilaga I.

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas, skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

att förekommande dikeskrökar ej få göras skarpa, utan böra i möjligaste mån uträtas eller avrundas;

att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje komma att sammanfalla;

att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord;

att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätares försorg nya märken blivit utsatta.

att, innan fördjupningen av bäckfåran mellan B och 75+60 påbörjas, meddelande härom till vederbörande baningenjör skall lämnas, så att Statens Järnvägar bli i tillfälle kontrollera arbetet.

Friggeråker den 30 januari 1933.

I tjänsten:

Bilaga K.

Jordersättningslängd.

Avloppet A-B-C-D-E.

Fastighet	Ägares namn	Läge pål. n:r	Antal m²	Pris pr m² öre	Kronor	Summa Kronor
1	2	3	4	5	6	7
Bäckabo Stora 9^1+10^1	Greve G. Spens	70-71+32	175	10		17 50
Friggeråker Lilleg. 11^3	A. o. F. Bergman	70-70+95	125	10		12 50
" Rännag. 3^4	Aug:t Jonsson	70+95-71+32	50	8	4 -	
		71+95-72+50	135	10	13 50	17 50
" " (Annelberg)	Aug. Jonsson	72+50-73+70	260	10		26 -
" " 3^5	Aug. Perssons stbh.	73+70-74	65	9	5 75	
		74-75+60	300	8	24 -	29 75
Torbjörntorp Mossag. 1^3	Gustaf Karlsson	75+60-79+32	800	9		72 -
" " 1^2	J. E. Thorén	79+32-8+20-16+56	760	9	68 40	
			320	8	25 60	94 -
Västerbo Lars Olofsg.	J. V. Persson	16+56-18+33	150	8		12 -
Torbjörntorp Hälsingeg:n	Karl o. Aug. Sandin	18+33-19+16	100	8		8 -
	Summa					289 25

Avloppet A-H-G-F.

Fastighet	Ägares namn	Läge pål. n:r	Antal m²	Pris pr m² öre	Kronor	Summa Kronor
Friggeråker Vägården	Ernst Alexandersson	7+43-8+87	40	10	4 -	
			40	9	3 60	7 60
Västerbo Lars Olofsg:n 9^4	Karolina Karlssons sterbh.	8+87-11+83	100	10		10 -
" " "	Albert Johanssons sterbh.	11+83-40+58	215	9		19 35
Torbjörntorp Mossag. 1^2	J. E. Thorén	8+87-40+58	20	8	1 60	
			80	10	8 -	
			215	9	19 35	28 95
	Summa					65 90

Sammandrag

Avloppet A-B-C-D-E.	289 25
" A-H-G-F	65 90
Summa	355 15

Friggeråker den 30

Fastighet	Ägares namn	Läge pål. n:r	Antal m2	Pris pr m2 öre	Kronor	Summa Kronor
1	2	3	4	5	6	7

jan. 1933

Sven Hallin

F. Friberg

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR.
• SKARA •
30249

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	à pris	Kostnad Kr.	Kostnad öre	Kostnad Kr.	Kostnad öre	Summa Kr.	Summa öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		Kostnadsförslag Diket A-B-C-D-E					Bilaga L.		Õ	
70-73	300	lera m^3	1230	0.60	738	-				
73-76	300	" "	920	0.60	552	-				
		sten och grus "	5	2:-	10	-				
76-78	200	lera "	170	0.60	102	-				
		sten och grus "	575	2.50	1437	50				
		ågobro vid 76+8, typ a st	1	125:-	125	-				
78-81+20		lera m^3	1325	0.60	795	-				
		sten och grus "	250	2:-	500	-				
		ågobro vid 81 typ a st.	1	125:-	125	-	4384	50		
		tillägges c:a 10%					435	50		
		Bidrag till järnvägstrumman vid B.					800	-		
15+40-18	260	lera m^3	820	0.60	492	-				
		sten och grus "	200	2:-	400	-				
		ågobro vid 16+86 typ b st.	1	400:-	400	-				
18-20+30	230	lera m^3	440	0.60	264	-				
		sten och grus "	530	2:-	1060	-				
		Stenglacis i full brattet ~~vid~~ B m^2	35	3:-	105	-				
A^I-71+36	164	Skyddsvall ~~mellan A^I och~~ m'	164	0.30	49	20				
		Anordning av backventil vid C			100	-				
		Rensning av dikessträckan mellan C-G m'	90	0.50	~~100~~ 45	-	2915	20		
		~~Överföres~~ Tillägges c:a 10 %					294	80	8830	-
		Överföres							8830	-

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	à pris	Kostnad Kr.	Kostnad öre	Kostnad Kr.	Kostnad öre	Summa Kr.	Summa öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		överfört							8830	-
		Diket A^I-H-G-F.								
A^I-A^II	15	6" muffrör, tätas i fogarna								
		med cementputs lm.	15	1.50	22	50				
5a+7+43		8" tegelrör st	735	0.45	330	75				
		Schaktning och läggning lm.	210	0.40	84	-				
		dagvattenbrunn st.	3	40:-	120	-				
		ägobro av 12" cementrör								
		vid 7+36 st.	1	75:-	75	-				
7+43-10	257	lera m³	760	0.60	456	-				
10-13	300	" "	570	0.60	342	-				
		sten och grus "	65	1.50	97	50				
13-14+50		lera "	580	0.60	348	-				
40-40+70	220	sten och grus "	160	2:-	320	-				
40+70-41+60	90	9" cementrör lm.	90	1.50	135	-				
		schaktning och läggning "	90	8:-	720	-				
41+60-42+20	60	9" cementrör lm.	60	1.50	90	-				
42+20-42+30	10	9" asfalterade järnrör lm.	10	21:-	210	-				
42+30-44+60	230	9" cementrör lm.	230	1.50	345	-				
41+60-44+60	300	schaktning och läggning lm.	300	4:-	1200	-				
20+50-21	50	sten och grus m³	100	2:-	200	-	5095	75		
		Tillägges c:a 10%					504	25	5600	-
		Summa								
		Jordersättning							355	15
		Ersättning till vattenverksägare enl. utlåtande							400	-
		Summa Kronor							15185	15

Friggeråker den 30 jan. 1933.

Sten Palm

49.

Översiktskarta.

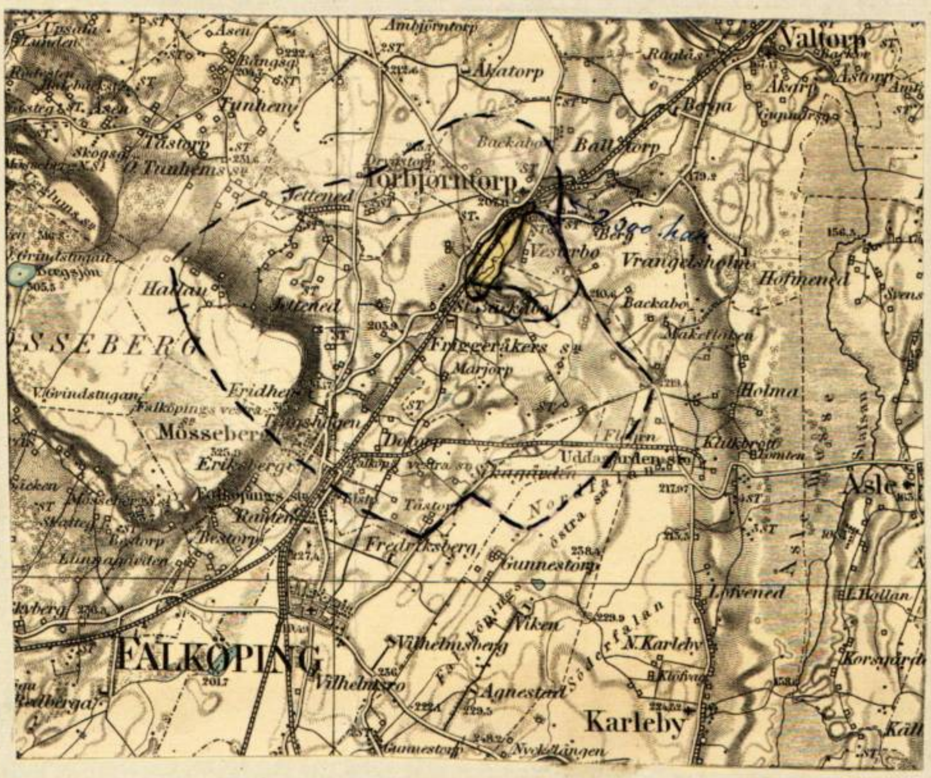

Skala 1:100 000.

Bilaga M.

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Stora Bäckabo m.fl. hemman i Friggeråkers och Torbjörntorp socknar av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser fördjupning och utvidgning av en i nordlig huvudriktning flytande bäck med sidogren samt upptagande av särskilt avloppsdike genom och från vattenskadade marker ,belägna strax söder om Torbjörntorps kyrka inom sektion n:r 2 av nederbördsområde n:r 142, i och för ernående av bättre torrläggning och ökad alstringsförmåga, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom vattenavledning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrläggningsområdet utmärkts med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Över till uppgrävning ifrågasatta avloppssträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de till uppgrävning avsedda avloppssträckorna utmärkta med dels dubbla, och dels enkla röda linjer och de röda bokstäverna A-B-C-D för bäcken och dess sidogren, samt A^{II} -A^{I} -H-G-F för det särskilda avloppsdiket. Dubbla röda linjer beteckna härvid, att avloppet skall utföras som öppet dike, och enkel röd linje, att det skall göras täckt.

Avloppens blivande dimensioner hava å profil- och sektionsritningar utmärkts med rött.

Nedanför D är ett vattenverk beläget, varom särskild utredning genom biträdande förrättningsmannens försorg verkställts, bil. G.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts å marken samt befunnits utgöra:

För bäcken vid D	2300 hektar	x 1,2 = 2,76 m³/sek.
" sidogrenen A-B	850 "	
" avloppsdiket vid G	110 "	
" " " H	30 "	
" " " A^{I}	17 "	
" " " A^{II}	8 "	

Den största till avrinning kommande vattenmängden har i fråga om bäcken och dess sidogren antagits bliva 1.2 liter per sekund och hektar, i fråga om avloppssträckan F-G-H 1.5 liter per sekund och hektar och för täckta ledningen H-A^{I}-A^{II} till 2 liter pr sekund och hektar.

Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0.1 liter pr. sekund och hektar. För ernående av den påyrkade torrläggningen hava tvänne huvudalternativ blivit föremål för utredning. Det första avser en sänkning av hela bäckenA-G-C-D till det djup, som för torrläggning av sökandens marker till 1.2 meters djup erfordras. För att avsevärd skada för vattenverket icke därvid skall uppstå , måste hela vattenverket ombyggas samt till- och avloppskanal sänkas.

Det andra alternativet avser sådan sänkning av bäcken att faran för översvämning avlägsna~~s~~de, vilket ~~låter~~ läte sig göra utan ombyggnad av vattenverket eller minskning av dess fallhöjd, samt framdragande av ett särskilt för torrläggning till 1.2 meters djup dimensionerat samlingsdike genom torrläggningsområdet öster om järnvägen, samt framledande av dess vatten från torrläggningsområdet i rörledning under bäcken till punkt F nedanför regleringsdammen vid D. På grund av de dryga kostnaderna för vattenverkets samt till- och avloppskanalernas ombyggnad ävensom kostnader för skyddsåtgärder vid järnvägens banvall nedtröms F, som det första alternativet ~~kan~~ kunde väntas medföra, ~~blev~~ hade det redan på ett tidigt stadium av utredningen blivit tydligt, att det andra alternativet skulle ställa sig förmånligare. För detta alternativ hade sedan flera olika möjligheter undersökts. Därvid ~~har~~ hade befunnits lämpligast att ändra den östliga avloppsgrenens läge i plan så, att den redan vid B sammanfördes med den västliga grenen, att upprensa den gemensamma bäckfåran nedanför B så mycket, att fara för översvämning vid flöden avlägsnades och att förlägga uppsamlingsdiket G-A^{II} i huvudsak till gamla bäckfåran öster om järnvägen.

Då den sålunda föreslagna fördjupningen av sträckan C-D möjliggör ett avledande av flödesvattnet från G utan skadlig översvämning har det ansetts oekonomiskt att dimensionera rörledningen F-G^{I} för högvattenförhållanden . Den har sålunda beräknats för en vattenmängd, som med 50 procent överstiger normalt medelvatten. Vid flöden skall sålunda en del av vattnet avrinna genom gamla avloppssträckan G-C , som för detta ändamål skall upprensas. För att icke vatten från bäcken vid vanlig vattenföring skall rinna från C till G och försämra torrläggningen öster om järnvägen, skall vid C anbringas en klaffventil, som endast öppnas, när vattenståndet vid G är högre än vid C.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till 1.2 meters djup av all härav beroende mark öster om järnvägen, tillhörig sökandena och dem, som sig med sökandena förenat.

Den mark, för vilken dikningen medför båtnad, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synemännen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden. I denna uppskattning har biträdande förrättningsmannen ej tagit del.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken är att anse såsom en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning i olika avdelningar ej förefinnes.

Kostnaderna för företagets utförande skola (sålunda) fördelas på delägarne i mån av båtnaden för vars och ens mark.

Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 17 av kostnadsfördelningslängden, där den är uttryckt i procent av samfällighetens totalkostnad. I kolumn 16 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppens underhåll skola fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet angivits.

Genom företagets utförande kommer ägaren av Västerbo kvarn att tillskyndas dels nytta i så måtto att han får större möjlighet att vid otillräcklig vattentillgång samla vatten i avloppssträckanC-D och dels skada i så måtto att det i ledningen F-G^{I} framrinnande vattnet ej kommer vattenverket till godo. Sistnämnda skada ökad med 50 % har av biträdande förrättningsmannen beräknats icke komma att överstiga ett engångsvärde av 400 kronor. Då det icke vid denna förrättning kunnat utrönas , huruvida ägaren av Västerbo kvarn äger rättighet utnyttja förenämnda ökade magasineringsmöjlighet, ha synemännen icke ansett sig kunna räkna med denna nytta.

Företaget skall alltså betala ägaren av Västerbo kvarn förenämnda 400 kronor utan avkortning, innan något vatten framsläppes genom rörledningen F-G^{I} .

Företaget berör även Statens Järnvägar på så sätt, att botten mellan landfästena i järnvägsbron vid 17+60 behöver fördjupas, ny trumma vid B byggas och bäckfåran utmed järnvägen mellan B och 75 + 60 fördjupas och breddas. Sistnämnda arbete skall utföras av företaget enligt härför upprättade ritningar och så att även nya avloppet kommer att helt ligga utanför järnvägens område. Övriga arbeten, som ligga inom järnvägens

~~(samt stensättningen utanför till deras skydd)~~ område skola utföras genom Statens Järnvägars egen försorg.

I fråga om fördjupningen av genomlppet vid 17 + 60 skall arbetet så utföras, att de för nya avloppet föreskrivna och med rött å profil- och sektionsritningar för fria vattenöppningen angivna dimensionerna icke underskridas. I fråga om nya genomloppet vid B får fria vattenöppningen ej göras mindre än 1.30 m^2., varvid den del av vattenöppningen som ligger högre än 1.30 meter över botten ej skall medräknas.

Trummans botten får ej läggas högre än med rött å profilritningen angivits. Dessa järnvägsförvaltningen åliggande arbeten böra så bedrivas, att de nya genomloppen kunna tagas i bruk i fråga om fördjupningen vid 17+60 inom en månad och i fråga om genomloppet vid B inom tre månader efter det nedanför liggande avloppssträckor blivit genom företagets försorg färdigställda och meddelande härom kommit vederbörande baningeniör tillhanda. Då de befintliga genomloppen icke äro tillräckliga för torrläggning av ovanför liggande åker och äng till 1.2 meters djup, och marken ifråga jämväl vid tidpunkten för järnvägens tillkomst var att hänföra till sådant ägoslag, skall Statens Järnvägar icke äga utfå ersättning för förenämnda, dem åliggande arbeten i annan mån, än som betingas därav, att nybyggnaden av trumman vid B kan väntas bli något dyrare än en sådan ombyggnad av den befintliga trumman mellan G och C, som skulle erfordras, därest företaget utförts såsom fördjupning av den befintliga bäckfåran. Trumman vid B måste nämligen på grund av bankens större höjd göras 3.6 meter längre. Den kortare trumman har av vederbörande baningeniör beräknats kosta 3.600 kronor (bil. F^{III}). Det skall därför åligga företaget att till Statens Järnvägar betala den

del av verkliga kostanden för trumman vid B, som överskjuter 3.600
~~Den häremot svarande kostnadsökningen, som icke torde behöva över-~~
kronor, så snart genomloppet färdigställts.
~~stiga 300 kronor, bör åvila företaget, som alltså skall till Statens~~

~~Järnvägar utbetala nämnda belopp, så snart genomloppet färdigställts.~~

Vid utförandet av samtliga arbeten, berörande Statens Järnvägar, skall ~~i~~ övrigt vederbörande distriktschefs föreskrifter noggrannt iakttagas.

korsar vid 19+20, men den här
Företaget ~~berör även~~ allmän väg ~~på så sätt att bäcken i~~ befintliga
ej ombyggas, endast rensas från
~~i befintlig~~ vägbron ~~vid 19+20~~ behöver ~~fördjupas och i samband därmed~~
löst slam
~~förstärkas genom stensättning enligt ritning.~~ Detta arbete skall utföras och bekostas av företaget. ~~Därest icke Gudhems härads vägstyrelse~~
~~föredrar att själv utföra arbetet, själv, i vilket fall väg-~~
~~[illegible] bör så bedrivas, att det fördjupade genomloppet kan tagas~~
~~i bruk inom en månad efter det nedanför liggande avloppsdiket blivit~~
~~genom företagets försorg färdigställt och meddelande härom kommit väg-~~
~~styrelsens ordförande tillhanda. Vägstyrelsen skall så snart den utfört~~
~~arbetet äga att av företaget uppbära en ersättning av 300 kronor.~~
~~Vid arbetets utförande skola av vederbörande vägingenjör lämnade~~
~~föreskrifter noggrannt iakttagas.~~

Det åligger företaget, att verkställa ombyggnad av åtskilliga enskilda vägövergångar på sätt och platser, som av det bilagda kostnadsförslaget och upprättade typritningar närmare framgår. Någon deltagningsskyldighet i framtida underhållet av över avloppen ledande vägövergångar skall ej åvila företaget.

För mark, som åtgår till öppna avlopps utvidgning, skall ersättning gäldas med belopp, som finnas angivna i den bilagda jordersättningslängden.

För mark, som tages i anspråk såsom upplagsplats för ur öppna avlopp uppschaktad jord och sten, skall ersättning utgå med den täckta markens fulla värde efter företaget enligt värderingslängden, därest någon sakägare hos arbetsstyrelsen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Denna skada skall då utan dröjsmål genom arbetsstyrelsens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingeniör eller den, han i sitt ställe sätter.

Andra skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola jämväl till fulla värdet ersättas, och gäller för ersättningsyrkande och skadevärdering i tillämpliga delar, vad som för skada av jordupplag ovan föreskrivits.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skall innan företaget påbörjas, erläggas till Länsstyrelsen i Mariestad med 20 kronor 83 öre, vilken kostnad förskjutes av sökandena, och sedan företaget kommit till stånd, fördelas på delägarne med en krona för tusen av vars och ens i kostnadsfördelningslängdens kolumn 9 angivna förbättringsvärde.

Kostnaderna för syneförrättningen skola, sedan företaget kommit till stånd fördelas på delägarne efter samma grunder, som för grävningskostnaderna angivits, men förskjutas nu av sökandena och med dem jämnställda.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökandena önska fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar,

att ur öppet avlopp uppschaktad jord och sten skall läggas minst 0.6 meter från avloppets kanter och med en lutning mot dessa, icke överstigande 1:1, varjämte mödiga öppningar för ytvattnets ffamsläppande genom upplagen skola anordnas,

att till rörledningar, rörtrummor och brunnar dkola användas rör av fullgod kvalitet, som i fråga om cementrör skola fylla de i Svenska kommunaltekniska föreningens handlingar, häfte 5 , 1931 angivna fordringarne,

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår,

att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas,

att arbetena för företagets utförande böra genom entrepenad överlåtas på härför skickad person, ~~varvid särskild entrepenadsumma för varje samfällighet skall fastställas,~~

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1938,

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingeniör samt att det skall benämnas "Stora Bäckabo vattenavledningsföretag av år 1933."

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Friggeråker den 30 jan. 1933.

I tjänsten:
Sven Hallin H.K. Hiöv

Biträdande gode män:
B. Gustafsson
F. Friberg

Kostnadsför-

Hemmanstal	Registernummer	Littera å kartan	Socken Hemman och jordägare	Sökande och med dem likställda	Ägofigur	Markens uppskattade värde: Nuvarande värde Kronor	Markens uppskattade värde: Blivande värde Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8
			Friggeråkers socken				
2	9^1+10^1		Bäckabo Stora Greve G. Spens	sök.	1 a-9	4449.50	7280.-
1/4	13^2		Friggeråker Ungårdens A. G. Andersson	sök.	10-16	1259.-	3550.-
1/4	13^3		" " Ernst Alexandersson	sök.	17-19	870.50	2980.-
1/4	11^3		" Lillegårdens Anders o. Tobias Bergman		21-29, 33	1138.50 ~~1449.30~~	2818.- ~~2900.40~~
	3^3		" Rännag:n Aug. Perssons stbh.		30-31, 26	522.80 ~~500.-~~	1546.40 ~~1440.~~
	3^4		" " A.V. Aug. Jonsson		34 ~~32~~-35	468.- ~~757.50~~	772.- ~~1573.-~~
	2		" (Änneborg) Rumpeg:n Aug. Jonsson		32	277.50	777.-
			Torbjörntorps socken.				
1/6	1^3		Torbjörntorps Mossag:n Gustaf Karlsson		36-40	326.80 ~~401.80~~	1164.60 ~~1327.80~~
1/3	1^2		" " J. E. Thorén	sök.	41-58	2008.10 ~~2039.20~~	6153.60 ~~6427.40~~
avs.			" " Selma Olsson		59-60	12.-	27.-
1/3	9^4		Västerbo Lars Olofsg:n Karolina Karlssons stbh.	ej sök.	61-64	1047.-	3355.-
1/3	9^3		" " " Albert Johanssons "	sök.	65-67	620.-	2115.-
1/3	9^2		" " " J. V. Persson		68-78	363.10 ~~302.50~~	789.40 ~~902.20~~
1/6	2^3		Torbjörntorps Helsingsg:n Karl o. Albina Sanlin		80-82 a	123.20 ~~112.-~~	379.20 ~~392.-~~
avs.	2^7		" " J. Johansson		82 b.	~~22.40~~	~~78.40~~
"	8^9		Västerbo Dels.		84	~~15.40~~	~~39.20~~
			Summa			13486.- ~~13558.10~~	33707.20 ~~34387.40~~

61

Bilaga N.

delningslängd

Förbättringsvärde	Beräknad andel i kostnaden för företagets avdelningar						Delaktighet i kostnaderna för			
							företagets utförande		Syneförrättningen	
Kronor							Beräknad kostnad kronor	Procent av verkl. kostnad	Kr.	öre
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
2830.50							2125.63 ~~1908.88~~	13.998 ~~13.591~~	135	72
2291.-							1720.49 ~~1545.11~~	11.330 ~~11.001~~	109	86
2109.50		Vlyggen längst åt norr					1584.11 ~~1422.63~~	10.432 ~~10.129~~	101	15
1679.50 ~~1751.10~~							1261.27 ~~1180.92~~	8.306 ~~8.408~~	80	53
1023.60 ~~940.-~~							768.67 ~~634.00~~	5.062 ~~4.514~~	49	08
304.- ~~815.50~~		areal		Beräkn. kostn.	%	Synefört.	228.23 ~~550.01~~	1.503 ~~3.916~~	14	57
499.50	1) 117.-	0.26 har	108.24	87.85	0.578	5.61	375.07	2.470	23	95
	2) 99.-	0.22 "	100.22	74.34	0.490	4.75				
	3) 153.-	0.34 "	92.37	114.89	0.757	7.33				
	4) 130.50	0.29 "	82.35	97.99	0.645	6.26				
	499.50	1.11 har		375.07	2.470	23.95				
837.80 ~~923.-~~							629.12 ~~622.34~~	4.143 ~~4.431~~	40	17
4145.50 ~~4388.20~~							3113.11 ~~2959.31~~	20.501 ~~21.070~~	198	78
15.-							11.24 ~~10.11~~	0.074 ~~0.072~~		72
2308.-							1733.23 ~~1556.62~~	11.414 ~~11.083~~	110	67
1495.-							1122.64 ~~1008.16~~	7.393 ~~7.178~~	71	68
426.30 ~~599.70~~							320.10 ~~404.50~~	2.108 ~~2.880~~	20	44
256.- ~~280.-~~							192.24 ~~188.77~~	1.266 ~~1.344~~	12	28
~~56.-~~							~~37.78~~	~~0.269~~		
~~23.80~~							~~16.01~~	~~0.114~~		
20221.20 ~~20826.30~~							~~14045.15~~ 15185.15	100.000	969	60

Fryggeråker den 20 jan. 1933

Sten Hallin

P. Friberg

62.

Bäckabo

62

ARVODESRÄKNING

för laga syneförrättning angående Stora Bäckabo vattenavledningsföretag av år 1933 i Friggeråkers och Torbjörntorps *socken och* Skaraborgs *län,*

upprättad enligt nedanstående §§ i lantbruksingenjörstaxan av den 27 juni 1930.

År och månad	Dag	Arbete	Antal	à kr.	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7	
		Kallelser och kungörelser, § 5, st.	31	0,50			15	50
		Ägomätning: i skala 1.4000, §§ 6—10						
		a) för mätningsområdets gränser enl. tariff I,						
		1) i åker, raklinje km.		1,50				
		kroklinje „		3,00				
		i annan mark, raklinje „		3,00				
		kroklinje „		6,00				
		2) för strandsträckor utefter sjö o. vattendrag med bredd över 15 m.						
		i åker, raklinje km.		3,00				
		kroklinje „		5,00				
		i annan mark, raklinje „		5,00				
		kroklinje „		11,00				
		3) för strandsträckor utefter mindre vattendrag, bredd 10—15 meter „						
		i åker, raklinje „		1,00				
		kroklinje „		2,00				
		i annan mark, raklinje „		2,00				
		kroklinje „		5,00				
		b) för mätningsområdets olika ägoslag, ägofigurer och areal enl. tariff II						
		åker, medelareal ar st.						
		har						
		äng och odlingsmark, medelareal ar st.						
		har						
		annan mark och impediment, medelareal ar st.						
		har						
		Tillägg för mätning i skala 1:						
		Kartas kopiering till koncept			21	64		
		c) för vattenavlopp enl. tariff III med en medelbredd av >15 10—15 <10 m.						
		i åker o. d., raklinje km.						
		kroklinje „						
		i annan mark, raklinje „						
		kroklinje „						
		d) för textning, skala o. d., 1:sta regalarket bladet						
		övriga regalark blad					21	64
		Överföres					37	14

1	2	3	4	5	6		7	
1932 febr. okt nov	29 31 3-5 7-8	*Överfört*					37	14
		Avvägning:						
		a) avvägning, längdmätning o. d., § 46, mom. 4 samt komplettering av konceptkartan } dagar	14	12,00	168	–		
		b) ytavvägning, § 11, mom. 1, tariff IV						
		i öppen mark, medelantal .... punkter pr har .... har						
		avvägda punkter .... st.						
		i annan mark, medelantal .... punkter pr har .... har						
		avvägda punkter .... st.						
		c) begränsningskurva, § 11, mom. 2:						
		i öppen mark .... km.		2,00				
		i annan mark .... „		5,00			168	–
		Arealuträkning, § 13, tariff V, medelareal 45 ar, ... st.	86	0.05	4	30		
		.... har	38.93	0.10	3	89	8	19
		Ägobeskrivning, § 14, ägofigurer .... st.	86	0,04			3	44
1932 okt. 1933 jan.	25 3	**Markvärdering:**						
		a) uppskattning och värdering, § 46, mom. 5 .... dagar	1½	12,00	18	–		
		b) gradtabell eller kurva, § 16, mom. 1,						
		för första kilometern av avlopps längd .... km.			4	–		
		för öviga kilometer .... st.	3.5	1,50	5	25		
		c) uträkning därmed av värde pr ytenhet, § 16, mom 2, värdetal st.	142	0,06	8	52		
		d) uträkning av förbättring eller försämring, § 17 ägofigurer „	71	0,12	8	52	44	29
		Längdprofil, § 19 längdskala 1: 4000						
		a) uppritning enl. tariff VI, 1) endast markyta .... km.	0.7	3.00	2	10		
		2) befintligt avlopp ell. vall .... „	5.1	3.50	17	85		
		Tvärsektioner §§ 21 och 22 i skala 1:100,						
		vid uppritning av endast befintlig eller ny sektion .... st.	23	0.15	3	45		
		.... „						
		vid uppritning av såväl befintlig som ny sektion .... „	36	0.25	9	–		
		Tillägg för 4 m² h.v. sektion .... „	28	0.12	3	36		
		.... „						
		Antal profil- och sektionsritningar .... „	5	3,00	15	–	50	76
		Hydrografisk utredning, §§ 23 och 48, grundbelopp			2	–		
		för vattenområdets areal .... km.²		0,02				
		dagar	2	12,00	24	–	24	–
		Dimensionsberäkning, § 24						
		a) för öppet avlopp, utan särskild beräkning .... km.	3.7	3,50	12	95		
		tillägg för särskild beräkning av dimensionerna .... „	3.7	1,00	3	70		
		„ „ våta sektionsarean vid h. v. y. 0,50 kr. pr m² „						
		nämligen 4 m² sektion på .... „	2.0	2.–	4	–		
		.... „ „ „ .... „						
		.... „ - „ .... „						
		.... „ „ „ .... „						
		b) täckt ledning, 1) inre diameter intill 20 cm. .... „		6,00				
		2) „ „ över 20 „ .... „	1	10,00	10	–	30	65
		Inritning å kartan av avlopp och vallar, § 26 grundbelopp			1			
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan .... cm.	136	0,03	4	08	5	08
		Överföres					368	11

1	2	3	4	5	6		7	
		Överfört					368	11
		Arbetsbeskrivning, § 27, 1:sta sidan			3	—		
		tillägg för övriga sidor st.		2,00			3	–
		Kostnadsberäkning, § 28, a) nyanläggning km.	1	2,50	2	50		
		därjämte 25 öre pr m² av våta sektionsarean vid h. v. y.						
		nämligen ...... m² sektion på „						
		b) vid förändring av befintligt avlopp „	2.3	4,00	9	20		
		därjämte 50 öre pr m² av våta sektionsarean vid h. v. y.						
		lika som tillägget för dimensionsberäkningar						
		c) av kostnadsförslagets slutsumma 0,1 % (broar och vallar inberäknade)			14	05	25	75
		Förslag till invallning, § 29						
		a) Konstruktion och dimensionering av vallar			~~8~~	—		
		b) Inläggning av vallkrön km.		0,50				
		c) Uppritning av tvärsektioner st.		0,25				
		d) Kostnadsberäkning km.		3,00				
		§ 46 Förslag till pumpstation dagar		12,00				
		Förslag till bro och trummbyggnad, §§ 33—35 och 38						
		Antal särskilda ritningar	1	3,-	3	–		
		Dimensionsberäkning		8,00				
		Ritarbete 1 enkel bro, 1 balkbro m. 4 m. spännvidd			5	–		
		för särskilt konstruerat landfäste st.		4,00	4	–		
		Kostnadsberäkning						
		för särskilt konstruerade landfästen st.		4,00				
		Grundförstärkning m²		0,10				
							12	–
		Införande av höjdsiffror å plankartan, § 39	55	0,01				55
		Översiktskarta § 41					4	–
		Ersättningslängd, § 42, grundbelopp			1	50		
		antal ersättningar st.	19	0,25	4	75	6	25
		Kostnadsfördelning, § 43, grundbelopp			2	—		
		antal fastigheter st.	15	0,30	4	50		
		tillägg för fastigheter i olika avdelningar „		0,20			6	50
1932		**Utlåtande och betänkande,** § 45 sid.	11	3,00			33	–
aug.	2	**Sammanträden och upprättande av protokoll,** § 46 mom. 1, dagar	2	12,00			24	–
1933 jan.	30	**Särskild utredning,** § 46, mom. 2 ang. järnväg dagar	3	12,00			36	–
		Utredning å länets lantmäterikontor rörande fastighetsgränser, jordregisternummer o. d., § 46, mom. 15 dagar	1	12,00			12	–
		Förslag enl. § 46 mom. 15, brunn „	1/4	12,00	3	–		
		utlopp för täckt ledning „	1/2	12,00	6	–	9	–
		slamficka „		12,00				
		Summa kronor					540	16

Lösen för:

1	2	3	4	5	6		7	
		Kopia av plankartan § 51						
		1 a) 1:sta ~~regalarket~~ bladet			7	–		
		övriga regalark blad						
		b) efter kartans skala och ägofigurernas medelareal, tariff VII, skalan 1: 4000, medelareal 45 ar ägofigurer st.	86	0.10	8	60		
		har	38.93	0.08	3	11		
		Överföres			18	71		

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört			18 71	
		höjning för handkopia å ritpapper, 25 0/0			2 93	
		3) insättning av höjdlägestal st.	55	0,02	1 10	
		„ „ kanaler och diken, grundbelopp			1 75	
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan, cm.	136	0,05	6 80	31 29
		Kopia av profil-, sektions-, bro och trumritningar, § 54,				
		1) enligt tariff VIII, endast markyta km.				
		befintligt vattendrag el. vall „				
		nytt avlopp el. vall „				
		ändring av befintligt avlopp „	2.4	6.–	14 40	
		2) tvärsektioner, originalritningens belopp				
		3) broar och trummor, „ „				
		4) för varje med rubrik, skalor o. d. försett blad st.	4	3,00	12 –	26 40
		nedsättning för kopia å kalkerväv 25 0/0				
		Kopia av annan ritning, § 46, pumpstation, dagar		12,00		
		brunn, rörutlopp och slamficka „	3/4	12,00	9 –	
						9 –
		Avskrift av synehandlingarna, § 55 sid.	51	0,55		28 05
		Översiktskarta i d:o, § 41				4
		Summa kronor				98 74
		Övriga förrättningskostnader,				
		Lösen av förordnandet jämte kommissionärsarvode			3 –	
		Annonskostnader ang. sammanträden			13 50	
		Inbindning av förrättningshandlingar o. uppklistring av ritningar			12 –	28 50
		Arvode till biträdande förrättningsmannen				100 –
		Ersättning till gode männen enligt egna räkningar				81 20
		Kostnader för hantlangning, materialier o. d.				121 –
		Summa kronor				330 70
		Sammandrag.				
		Förrättningsmannens arvode				540 16
		Lösen för kopior och avskrifter				98 74
		Övriga förrättningskostnader				330 70
		Summa kronor				969 60

Den, som icke åtnöjes med denna räkning, äger att inom tre månader från nedanstående dag klander därå anställa genom stämning till Gudhems häradsrätt.

Tryggestaller den 30 jun. 1933

A. Sten Dahlin
Statens lantbruksingenjör.

Att sakägarne erhållit en med denna lika lydande räkning betyga:

K. Gustafsson
F. Friberg

Kronor .... kvitteras:

.... den 19

PETTERSONSKA BOKTR. EFTR. • SKARA •
30613